

[Vagn Bro.]

en udpræget Særstilling. I Norge finder der i Praksis ifølge Forretningsordenens § 32 Indskrænkning Sted af Taletiden ved alle større Debatter, særlig af politisk Art, f. Eks. Trontaledebatten og den almindelige Budgetbehandling. Vi har Oplysninger fra Norge fra 1927, hvorefter Taletiden under Finansdebatten — og det er særlig paa dette Punkt, man anker mod ved de foreliggende Forslag — sattes til højst 15 Minutter for hver Taler undtagen vedkommende Komitéformand og Ordførere og vedkommende Ministre og ganske enkelte Talere, som fik Stortingets Samtykke, saaledes den tidligere norske Statsminister. Og ved samme Aars Krisedebat blev Taletiden sat til 15 Minutter allerede ved Sagens Begyndelse, undtagen som nævnt for de enkelte Ordførere.

I Sverige er det saaledes, at der egentlig ikke finder nogen første Behandling Sted, navnlig gælder dette for Behandlingen af Finanslovforslaget. Ligeledes findes der i Svejts, i Belgien og i Holland betydelige og virksomhedsfulde Indgreb i Talefriheden, og dette, tror jeg, har sin Grund deri, at den overordentlige Stofmængde i disse Parlater har medført, at man har indset det rimelige i at foretage en saadan Begrænsning, som netop styrker en god Ordning af Arbejdet. Jeg maa maaske i denne Forbindelse nævne, at i England, for hvilket Land der maaske paa andre Omraader gælder særlige Regler, vil intet Medlem — og ej heller nogen Minister —, naar den egentlige Formand, Speakeren, leder Forhandlingerne, under nogen Sag kunne faa Ordet mere end en Gang. Naar vi ser paa Forholdene navnlig i de smaa Lande, Sverige og Norge og de andre af mig nævnte, vil man blive klar over, at vi paa dette Punkt hidtil har holdt os i betydelig Grad tilbage, og jeg mener derfor, at det, naar der i øvrigt sørges for en ligelig Behandling af alle Anskuelser, saaledes at man paa et hvilket som helst Trin af Sagens Behandling kan opnaa at faa sine Meninger frem, vil være rimeligt at skride til Bestemmelser som de her foreslaaede. Jeg tillader mig derfor at slaa fast, at Begrænsning af Taletiden vil være stemmende med Forhandlingsmetoden i Nutidens Parlater. Selvfølgelig bør det være et Hovedformaal, at alle Meninger og Anskuelser paa Sagens forskellige Stadier kan naa frem, ikke mindst naar det drejer sig om private Lovforslag. Paa dette Punkt tror jeg, ingen i dette Ting kan have noget at indvende imod de stillede Forslag, idet enhver,

hvad enten han er privat Forslagsstiller indenfor et Parti, der kun har 1 Medlem, eller han er Regeringsordfører eller Minister, skal have $\frac{1}{2}$ Time til at fremsætte de Synspunkter, hvormed han vil ledsage det paagældende Lovforslag.

Jeg skal herefter tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om selve Forslagene. Jeg kan i mangt og meget slutte mig til de Udtalelser, der er fremsat af den ærede Ordfører (Alsing Andersen), og navnlig de rent formelle Forslag skal jeg ikke trætte det høje Ting med at gennemgaa igen, men kun sige, at af den Gruppe af Forslag, der vedrører Taletidsbegrænsningen, skal jeg først nævne Forslaget under Nr. 3, der vedrører baade private Forslag og Regeringsforslag. Her er Forholdet i øvrigt det, at i de sidste 3 Aar har henimod $\frac{1}{4}$ af Lovforslagene været private, saa alene af den Grund vil det være rigtigt at vedtage den Ordning, at den, der fremsætter Lovforslag, hvad enten det saa er Regeringsforslag eller private Forslag, har en rimelig Tid til at fremsætte sine Synspunkter; det gælder ikke mindst de private Forslagsstillere, der jo ikke saaledes som de højtærede Ministre har Adgang til i Bemærkningerne at uddybe de Betragtninger, de vil have frem. Nu faar man, som alt nævnt, $\frac{1}{2}$ Time til at fremføre sine Synspunkter, og vil man her lægge Vægt paa, at en Del Lovforslag maaske ikke kommer længere, har man dog gennem den omtalte Bestemmelse faaet Adgang til overfor Offentligheden at give en udtømmende Fremstilling af de Tanker, der er nedlagt i de paagældende Lovforslag.

Med Hensyn til Ændringsforslagene til §§ 11—13, altsaa vedrørende første, anden og tredie Behandling, skal jeg i Tilslutning til, hvad den ærede Ordfører udtalte, sige, at det ogsaa efter min Mening er rimeligt, at der sker en Begrænsning i de højtærede Ministres Taletid. Med Hensyn til det Antal Gange, ærede Medlemmer kan faa Ordet, bestemmer vi jo selv dette i Forretningsordenen, men med Hensyn til Ministrene er vi paa dette Punkt bundet af Grundloven, der i sin § 58 siger, at Ministre kan tage Ordet, saa ofte de vil, idet de i øvrigt retter sig efter Forretningsordenen. Derfor synes jeg, det er rimeligt, at der foretages en Begrænsning i Ministrenes Taletid; det foreslaas nu, at de Gange, en Minister tager Ordet ud over 2 Gange, bliver hans Taletid overordentlig kort, i Almindelighed 10 Minutter. Der er dog to Omraader, hvor man ikke har foretaget nogen Begrænsning af Ministrenes Taletid.